KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1910/2005

(2005. gada 8. novembris),

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1725/2003, ar ko pieņem noteiktus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002 attiecībā uz 1. un 6. Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS), 1., 16., 19., 24., 38. un 39. SGS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas Interpretāciju Nr. 4 un Nr. 5

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu [1], un jo īpaši tās 3. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas Regulu (EK) NR. 1725/2003 [2] ir pieņemti noteikti starptautiski standarti un interpretācijas, kas bija spēkā 2002. gada 14. septembrī, tostarp 19. Starptautiskais grāmatvedības standarts (SGS) "Darbinieku pabalsti".

(2) Starptautiskā grāmatvedības standartu padome (SGSP) 2004. gada 9. decembrī publicēja 6. Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) "Minerālresursu izpēte un novērtēšana", še turpmāk "6. SFPS", kā pagaidu risinājumu, lai ļautu šīs nozares uzņēmumiem panākt atbilstību SFPS, neveicot būtiskus grozījumus to grāmatvedības praksē. 6. SFPS atbrīvo no citu SFPS dažu prasību piemērošanas uzņēmumus, kuriem ir ar pētniecību un novērtēšanu saistīti izdevumi. Noteiktos gadījumos šādiem uzņēmumiem ir atļauts turpināt esošo grāmatvedības metodi attiecībā uz pētniecības un novērtēšanas izdevumiem. 6. SFPS sniedz vadlīnijas attiecībā uz pētniecības un novērtēšanas aktīvu vērtības samazināšanās indikatoriem, kā arī vērtības samazināšanās kontroli šādiem aktīviem.

(3) Starptautiskā grāmatvedības standartu padome (SGSP) 2004. gada 16. decembrī publicēja grozījumus 19. SGS "Darbinieku pabalsti". Pārskatītais standarts ievieš jaunu iespēju attiecībā uz aktuāro guvumu un zaudējumu atzīšanu noteiktu pabalstu pensiju plāniem. Tagad tas ļauj pilnībā atzīt aktuāros guvumus un zaudējumus atzīto ieņēmumu un izdevumu aprēķinā atsevišķi no peļņas un zaudējumu aprēķina, tas ir, aktuārie guvumi un zaudējumi var tikt atzīti tieši pašu kapitālā. Grozījums precizē arī to, kā grupas vienības atskaitās par noteikto pabalstu grupas plāniem to atsevišķos finanšu pārskatos, un pieprasa sniegt papildu informāciju.

(4) Starptautisko finanšu pārskatu komiteja (SFPIK) 2004. gada 2. decembrī publicēja SFPIK Interpretāciju Nr. 4 "Noteikšana, vai vienošanās ietver nomu", še turpmāk "4. SFPIK". 4. SFPIK ir sniegti kritēriji, pamatojoties uz kuriem ir jānosaka, vai tā ir vienošanās par nomu, vai ietver nomu, piemēram, daži "take-or-pay" līgumi. 4. SFPIK precizē apstākļus, kādos šīs vienošanās, kurām nav nomas līguma juridiskās formas, tomēr ir jāreģistrē saskaņā ar 17. SGS "Noma".

(5) Starptautisko finanšu pārskatu komiteja (SFPIK) 2004. gada 16. decembrī publicēja SFPIK Interpretāciju Nr. 5 "Tiesības uz likvidācijas, atjaunošanas un vides rehabilitācijas fondu procentu maksājumiem", še turpmāk "5. SFPIK". 5. SFPIK izskaidrots, kā maksātājs atskaitās par savu dalību fondā un kā maksātājs atskaitās par papildu iemaksām.

(6) Konsultācijas ar šīs nozares tehniskajiem ekspertiem apstiprina, ka 6. SFPS, 19. SGS un 4. un 5. SFPIK atbilst Regulas (EK) Nr. 1606/2002 3. panta 2. pantā paredzētajiem pieņemšanas tehniskajiem kritērijiem.

(7) 6. SFPS, 19. SGS un 4. un 5. SFPIK pieņemšana nozīmē secīgus 1. SFPS "Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizējā pielietošana", 1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana", 16. SGS "Pamatlīdzekļi", 24. SGS "Informācijas atklāšana par saistītām pusēm", 38. SGS "Nemateriālie aktīvi" un 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana" grozījumus, lai nodrošinātu starptautisko grāmatvedības standartu savstarpējo konsekvenci.

(8) Tādēļ attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1725/2003.

(9) Šajā regulā paredzētie pasākumi atbilst Grāmatvedību regulējošās komitejas atzinumam,

[1] OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp.
[2] OV L 261, 13.10.2003., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1751/2005 (OV L 282, 25.10.2005., 3. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1725/2003 pielikumu groza šādi:

1) Iekļauj 6. Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) "Minerālresursu izpēte un novērtēšana", kas sniegts šīs regulas pielikumā.

2) 19. SGS "Darbinieku pabalsti" groza atbilstīgi SGS grozījumiem, kas sniegti šīs regulas pielikumā.

3) Iekļauj Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas Interpretāciju (SFPIK Interpretāciju) Nr. 4 "Noteikšana, vai vienošanās ietver nomu", kas sniegta šīs regulas pielikumā.

4) Iekļauj SFPIK Interpretāciju Nr. 5 "Tiesības uz likvidācijas, atjaunošanas un vides rehabilitācijas fondu procentu maksājumiem", kas sniegta šīs regulas pielikumā.

5) 1. Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS), 16. SGS un 38. SGS groza atbilstīgi 6. SFPS B papildinājumam, kas sniegts šīs regulas pielikumā.

6) 1. SFPS, 1. SGS un 24. SGS groza atbilstīgi 19. SGS grozījumu F papildinājumam, kas sniegts šīs regulas pielikumā.

7) 1. SFPS groza atbilstīgi 4. SFPIK papildinājumam, kas sniegts šīs regulas pielikumā.

8) 39. SGS groza atbilstīgi 5. SFPIK papildinājumam, kas sniegts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Katrs uzņēmums piemēro standartus un interpretācijas, kas sniegtas šīs regulas pielikumā, vēlākais sākot no dienas, kad sākas tā 2006. finanšu gads.

3. pants

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2005. gada 8. novembrī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Charlie McCREEVY

PIELIKUMS

STARPTAUTISKIE FINANŠU PĀRSKATU STANDARTI

6. SFPS	6. Starptautiskais finanšu pārskatu standarts (SFPS) "*Minerālresursu izpēte un novērtēšana*"
19. SGS	Grozījumi 19. SGS "*Darbinieku pabalsti*"
4. SFPIK	SFPIK Interpretācija Nr. 4 "*Noteikšana, vai vienošanās ietver nomu*"
5. SFPIK	SFPIK Interpretācija Nr. 5 "*Tiesības uz likvidācijas, atjaunošanas un vides rehabilitācijas fondu procentu maksājumiem*"

Pavairošana atļauta Eiropas Ekonomikas zonā. Visas esošās tiesības saglabātas ārpus EEZ, izņemot tiesības pavairot lietošanai personīgā vai cita godīga darījuma nolūkā. Papildu informāciju var saņemt no Starptautisko grāmatvedības standartu padomes šādā tīmekļa vietnē: www.iasb.org

6. STARPTAUTISKAIS FINANŠU PĀRSKATU STANDARTS

Minerālresursu izpēte un novērtēšana

MĒRĶIS

1. Šī SFPS mērķis ir precizēt *minerālresursu izpētes un novērtēšanas* uzskaiti finanšu pārskatos.

2. Šis SFPS nosaka:

a) ierobežotus pašreizējās *minerālresursu izpētes un novērtēšanas* grāmatvedības uzskaites prakses uzlabojumus;

b) ka uzņēmumiem, kas atzīst *izpētes un novērtēšanas aktīvus*, ir jānovērtē aktīvu samazināšanās saskaņā ar šo SFPS un jānovērtē vērtības samazinājuma apmērs saskaņā ar 36. SGS *Aktīvu vērtības samazināšanās*;

c) papildus informācijas atklāšanu, kas atklāj un izskaidro summas uzņēmuma finanšu pārskatos, kas radušās no minerālresurus izpētes un novērtēšanas, un palīdz finanšu pārskatu lietotājam saprast jebkādu izpētes un novērtēšanas aktīvu vērtību, termiņus un naudas plūsmas ticamību nākotnē.

DARBĪBAS JOMA

3. Uzņēmumam ir jāpiemēro SFPS izpētes un novērtēšanas izmaksām, kas tam rodas.

4. SFPS netiek piemērots citiem grāmatvedības aspektiem uzņēmumos, kas nodarbojas ar minerālresursu izpēti un novērtēšanu.

5. Uzņēmums nepiemēro šo SFPS šādām izmaksām:

a) no laika posma pirms izpētes un novērtēšanas, piemēram, izmaksām pirms uzņēmuma juridisko tiesību iegūšanas veikt izpēti konkrētā rajonā;

b) izmaksām, kas rodas pirms minerālresursu tehniskā izmantojamība un komerciālā dzīvotspēja ir uzskatāmi pierādāma.

IZPĒTES UN NOVĒRTĒŠANAS AKTĪVU ATZĪŠANA

8. SGS 11. un 12. punkta pagaidu atbrīvojums

6. Veidojot grāmatvedības politiku, uzņēmumam, kas atzīst izpētes un novērtēšnas aktīvus, ir jāpiemēro 8. SGS *Grāmatvedības politika, Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdās* 10. punkta prasības.

7. 8. SGS 11. un 12. punkts nosaka autoratīvu nosacījumu avotus un vadlīnijas, kas jāievēro vadībai, izstrādājot grāmatvedības politiku posteņiem, uz kuriem neattiecas konkrēta SFPS prasības. Atbilstoši 9. un 10. punktam, šis SFPS atbrīvo uzņēmumu no šo punktu prasību piemērošanas grāmatvedības politikā attiecībā uz izpētes un novērtēšanas aktīvu atzīšanu un novērtēšanu.

IZPĒTES UN NOVĒRTĒŠANAS AKTĪVU NOVĒRTĒŠANA

Novērtēšana atzīšanas brīdī

8. Izpētes un novērtēšanas aktīvi ir jānovērtē iegādes izmaksu vērtībā.

Izpētes un novērtēšanas aktīvu izmaksu elementi

9. Uzņēmumam ir jānosaka politika, kas nosaka, kādas izmaksas ir atzīstamas par izpētes un novērtēšanas aktīviem, un turpmāk tā konsekventi jāpiemēro. Veicot šo izvēli, uzņēmumam ir jāņem vērā, cik lielā mērā izmaksas ir saistītas ar konkrētu minerālresursu iegūšanu. Sekojoši piemēri ilustrē izmaksas, kas var tikt iekļautas sākotnējā izpētes un novērtēšanas aktīvu novērtēšanā (saraksts nav pilnīgs):

a) izpētes tiesību iegāde;

b) topogrāfiskās, ģeoloģiskās, ģeoķīmiskās un ģeofiziskās izpētes darbi;

c) izmēģinājuma urbšana darbi;

d) grāvju rakšana;

e) paraugu ņemšana; un

f) aktivitātes saistībā ar minerālo resursu tehniskās izmantojamības un komerciālās dzīvotspējas noteikšanu.

10. Izmaksas, kas saistītas ar minerālo resursu attīstīšanu, nevar uzskatīt par izpētes un novērtēšanas aktīviem. Pamatnostādnes un 38. SGS Nemateriālie aktīvi ietver ieteikumus attiecībā uz tādu aktīvu atzīšanu, kas veidojušies attīstīšanas rezultātā.

11. Atbilstoši 37. SGS *Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi* prasībām, uzņēmumam ir jāatzīst jebkādas saistības attiecībā uz seku novēršanu un vietas atjaunošanu, kas izriet no konkrētajā periodā veiktajiem minerālresursu izpētes un novērtēšanas darbiem.

Novērtēšana pēc atzīšanas

12. Pēc izpētes un novērtēšanas aktīvu atzīšanas uzņēmumam ir aktīviem jāpiemēro izmaksu vai pārvērtēšanas modelis. Piemērojot pārvērtēšanas modeli (vai 16. SGS *Pamatlīdzekļi* minētais modelis vai 38. SGS modelis), tam ir jāatbilst aktīvu klasifikācijai (skatīt. 15. punktu).

Izmaiņas grāmatvedības politikā

13. **Uzņēmums var mainīt savu izpētes un novērtēšanas izmaksu grāmatvedības politiku tikai un vienīgi tad, ja izmaiņa veicina finanšu pārskatu atbilstību lietotāju lēmumu pieņemšanas vajadzībām, bet ne mazāk ticamus, vai vairāk ticamus un mazāk atbilstīgus šīm vajadzībām. Uzņēmumam jānovērtē atbilstīgums un ticamība saskaņā ar 8. SGS kritērijiem.**

14. Lai pamatotu izpētes un novērtēšanas izmaksu grāmatvedības politikas izmaiņas, uzņēmumam jāparāda, ka izmaiņas tuvina finanšu pārskatus 8. SGS kritēriju izpildei, bet izmaiņām nav nepieciešams nodrošināt pilnīgu šo kritēriju izpildi.

UZRĀDĪŠANA

Izpētes un novērtēšanas aktīvu klasifikācija

15. Uzņēmumam ir jāklasificē iegādātie izpētes un novērtēšanas aktīvi kā materiālie vai nemateriālie aktīvi pēc to būtības, un klasifikācija jāpiemēro konsekventi.

16. Daži no izpētes un novērtēšanas aktīviem tiek uzskatīti par nemateriāliem (piemēram, urbšanas atļauja), kamēr citi ir materiāli (piemēram, transporta līdzekļi un urbšanas aprīkojums) aktīvi. Tik lielā mērā, cik materiālais aktīvs tiek izmantots, lai izveidotu nemateriālo aktīvu, tā iegādes izmaksas veido nemateriālā aktīva izmaksu daļu. Tomēr materiālu aktīvu izmantošana nemateriālo aktīvu radīšanā nemaina materiālu aktīvu klasifikāciju par nemateriālajiem.

Izpētes un novērtēšanas aktīvu pārklasifikācija

17. Aktīvs vairs netiek klasificēts kā izpētes un novērtēšanas aktīvs, kad minerālresursu tehniskā izmantojamība un komerciālā dzīvotspēja ir pierādāma. Pirms pārklasifikācijas, ir noskaidro, vai izpētes un novērtēšanas aktīvu vērtība nav samazinājusies, un jebkādi vērtības samazināšanās radītie zaudējumi ir jāatzīst finanšu pārskatos.

VĒRTĪBAS SAMAZINĀŠANĀS

Atzīšana un novērtēšana

18. **Izpētes un novērtēšanas aktīvu vērtības samazināšanās var tikt noteikta, ja fakti un apstākļi norāda, ka uzskaites vērtība varētu pārsniegt atgūstamo summu. Ja fakti un apstākļi norāda, ka uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo summu, uzņēmumam ir jānovērtē, jāuzrāda un jāatklāj jebkādi vērtības samazināšanās rezultātā radušies zaudējumi saskaņā ar 36. SGS, izņemot 21. punktā minētajos gadījumos.**

19. Lai novērtētu izpētes un novērtēšanas aktīvu vērtības samazināšanās apmēru, ir jāizmanto šī SFPS 20. punkts, nevis 36. SGS 8.–17. punkts. 20. punktā tiek lietots termins "aktīvs", bet tas ir piemērojams vienlīdzīgi dažādiem izpētes un novērtēšanas aktīviem vai naudu ienesošām vienībām.

20. Viens vai vairāki no sekojošajiem faktiem vai apstākļiem norāda, ka uzņēmumam ir jāpārbauda šādu izpētes un novērtēšanas aktīvu vērtības samazināšanās iespēja (saraksts nav pilnīgs):

a) atļauja veikt izpētes darbu vairs nav derīga, vai arī tās derīgums beigsies tuvākajā laikā, un to nav iecerēts atjaunot;

b) turpmākas minerālresursu izpētes un novērtēšanas izmaksas konkrētajā rajonā nav paredzētas budžetā vai netiek plānotas;

c) minerālresursu izpēte un novērtēšana konkrētajā rajonā nav atklājusi komerciāli izmantojamus minerālresursu apjomus, un uzņēmums ir nolēmis pārtraukt šāda veida aktivitātes šajā rajonā;

d) ir pietiekami daudz informācijas, kas, neskatoties uz konkrētajā rajonā paredzēto attīstību, tomēr norāda, ka izpētes un novērtēšanas aktīvu vērtība nebūs pilnībā atgūstama.

Jebkurā no šiem vai līdzīgā gadījumā uzņēmumam ir jāveic vērtības samazināšanās iespējas pārbaude saskaņā ar 36. SGS. Jebkādi vērtības samazināšanās radītie zaudējumi ir jāatzīst kā izdevumi saskaņā ar 36. SGS.

Izpētes un novērtēšanas aktīvu vērtības samazināšanās līmeņa noteikšana

21. **Uzņēmumam ir jāizvēlas grāmatvedības politika, kas nosaka, kuri izpētes un novērtēšanas aktīvi atbilst naudas ienesošajām vienībām vai to grupām, lai noteiktu vērtības samazināšanās iemeslu. Katra naudu ienesošā vienība vai to grupa, kam ir izpētes un novērtēšanas aktīvs, nedrīkst pārsniegt segmentu, kas balstās uz uzņēmuma primāro vai sekundāro pārskata formu, kas noteikta, balstoties uz 14. SGS *Informācijas sniegšana pa segmentiem.***

22. Uzņēmuma noteiktais izpētes un novērtēšanas aktīvu vērtības samazināšanās līmenis var aptvert vienu vai vairākas naudu ienesošās vienības.

INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA

23. **Uzņēmumam ir jāatklāj informācija, kas atspoguļo un izskaidro jebkādas summas finanšu pārskatos attiecībā uz minerālresursu izpēti un novērtēšanu.**

24. Lai ievērotu 23. punkta prasības, uzņēmumam ir jāatklāj:

a) grāmatvedības politika attiecībā uz izpētes un novērtēšanas izdevumiem, ieskaitot izpētes un novērtēšanas aktīvu atzīšanu;

b) aktīvu, saistību, ienākumu un izdevumu, kā arī pamatdarbības un ieguldījumu naudas plūsmu summas attiecībā uz minerālresursu izpēti un novērtēšanu.

25. Uzņēmumam jāveic izpētes un novērtēšanas aktīvu uzskaite atsevišķā aktīvu klasē un jāatklāj nepieciešamā informācija saskaņā ar 16. SGS vai 38. SGS, atkarībā no aktīvu klasifikācijas.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS

26. **Uzņēmums šo SFPS piemēro ar pārskata gadu, kurš sākas 2006. gada 1. janvārī vai pēc tā. Ieteicama agrāka piemērošana. Ja uzņēmums šo SFPS piemēro pārskata periodam, kurš sākas pirms 2006. gada 1. janvāra, tad šis fakts ir jānorāda.**

PĀREJAS NOTEIKUMI

27. Ja nav iespējams piemērot konkrētas 18. punkta prasības salīdzināmai informācijai, kas saistīta ar gadskārtējiem periodiem pirms 2006. gada 1. janvāra, uzņēmums šo faktu norāda. 8. SGS paskaidro terminu "nav praktiski iespējams".

A pielikums

Definētie termini

Šis papildinājums ir SFPS neatņemama sastāvdaļa.

Izpētes un novērtēšanas aktīvi	**Izpētes un novērtēšanas izmaksas** atzītas kā aktīvi saskaņā ar uzņēmuma grāmatvedības politiku.
Izpētes un novērtēšanas izmaksas	Izmaksas, kas radušās saistībā ar **minerālresursu izpēti un novērtēšanu**, pirms apliecināta minerālresursu tehniskā izmantojamība un komerciālā dzīvotspēja.
Minerālresursu izpēte un novērtēšana	Minerālresursu, tai skaitā, minerālu, naftas, dabas gāzes un līdzīgu nereģeneratīvu krājumu meklēšana pēc tam, kad uzņēmums ir ieguvis juridiskas tiesības veikt pētījumus konkrētajā rajonā, kā arī minerālresursu tehniskās izmantojamības un komerciālās dzīvotspējas noteikšana.

B pielikums

Grozījumi citos SFPS

Šajā pielikumā ietvertie grozījumi jāpiemēro attiecībā uz gada periodiem, kas sākas 2006. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. Ja uzņēmums piemēro standartu agrākam periodam, šie grozījumi jāpiemēro attiecībā uz šo agrāko periodu.

B1. 1. SFPS *Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja pieņemšana* ietvaros virsraksts un 36.B punkts ir pievienoti sekojoši:

Atbrīvojums no prasībām nodrošināt salīdzinošo informāciju 6. SFPS

36.B Uzņēmumam, kas piemēro SFPS pirms 2006. gada 1. janvāra, un ir izvēlējies piemērot 6. SFPS *Minerālresursu izpēte un novērtēšana* pirms 2006. gada 1. janvāra, nav jāatklāj informācija, ko pieprasa 6. SFPS prasības attiecībā uz salīdzinošajiem periodiem, ja uzņēmums piemēro SFPS prasības finansu pārskatiem pirmo reizi.

B2. 16. SGS *Pamatlīdzekļi* (kā pārskatīts 2003. gadā un papildināts ar 5. SFPS *Pārdošanai turēti ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības*), 3. punkts ir papildināts sekojoši:

3) Šis standarts neattiecas uz:

a) pamatlīdzekļiem, kas klasificēti kā pārdošanai turēti, saskaņā ar 5. SFPS *Pārdošanai turēti ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības;*

b) bioloģiskajiem aktīviem saistībā ar lauksaimniecisko darbību (skatīt 41. SGS *Lauksaimniecība*); vai

c) izpētes un novērtēšanas aktīvu atzīšanu un novērtēšanu (skat. 6. SFPS *Minerālresursu izpēte un novērtēšana*); vai arī

d) tiesībām iegūt derīgos izrakteņus un derīgo izrakteņu krājumus, piemēram, naftu, dabas gāzi un līdzīgus neatjaunojamus resursus.

Tomēr šis standarts attiecas uz pamatlīdzekļiem, ko izmanto b)–d) apakšpunktos aprakstīto aktīvu attīstīšanai vai saglabāšanai.

B3. 38. SGS *Nemateriālie aktīvi (pārskatīti 2004. gadā)*, 2. punkts tiek mainīts šādi:

2) ***Šis standarts jāpiemēro, veicot nemateriālo aktīvu uzskaiti, izņemot:***

a) nemateriālos aktīvus, kas ietilpst cita standarta darbības jomā;

***b) finanšu aktīvus saskaņā ar definīciju, kas sniegta 39. SGS* Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana;**

c) izpētes un novērtēšanas aktīvu atzīšana un novērtēšana (skatīt 6. SFPS* Minerālresursu izpēte un novērtēšana*); un

d) izdevumus no minerālu, derīgo izrakteņu, naftas, dabasgāzes un līdzīgu neatjaunojošos resursu izpētes un ieguves.

19. SGS grozījumi *Darbinieku pabalsti*

Vairāku darba devēju plāni

Kā minēts tālāk, tika pievienots 32.A punkts un ilustratīvais piemērs, bet 35. punkts tika pārvietots un pārveidots par 32.B.

32.A Vairāku darba devēju plāna ietvaros dalībniekiem ir iespējams vienoties par plāna pārpalikuma sadali starp dalībniekiem (vai arī iztrūkuma segšanu). Vairāku darba devēja plāna dalībnieks, kurš ir vienojies par noteiktas iemaksas plānu saskaņā ar 30. punktu, atzīst aktīvus vai saistības, kas rodas no vienošanās, un izrietošos ienākumus vai izdevumus peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Piemērs, kas ilustrē 32.A punktu

Uzņēmums piedalās vairāku darba devēju noteiktu pabalstu plānā, kas negatavo vērtējumu saskaņā ar 19. SGS. Tādējādi plāns tiek uzskatīts par noteiktu iemaksu plānu. Iemaksu novērtējums, kas sagatavots saskaņā ar 19. SGS, uzrāda plānā 100 miljonu iztrūkumu. Plāna ietvaros pastāv vienošanās par dalībnieku, darba devēju, iemaksu grafiku, kā rezultātā, iztrūkums tiks dzēsts piecos gados. Uzņēmuma kopējās iemaksas saskaņā ar līgumu ir 8 miljoni.

Uzņēmumam veicamās iemaksas ir jāatzīst kā saistības atbilstoši nākotnes iemaksu tagadnes vērtībai, atzīstot izdevumus par tādu pašu summu peļņas un zaudējumu aprēķinā.

32.B Saskaņā ar 37. SGS *Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi* prasībām, uzņēmumam ir jāatzīst vai jāatklāj informāciju par noteiktām iespējamām saistībām. Attiecībā uz vairāku darba devēju plāniem, iespējamās saistības var rasties, piemēram; no:

a) aktuāriem zaudējumiem, kas saistīti ar citiem dalībuzņēmumiem, jo katrs uzņēmums, kas piedalās vairāku darba devēju plānā, uzņemas arī savu daļu aktuāro risku, kas attiecas uz katru no pārējiem dalībuzņēmumiem; vai

b) pienākuma, saskaņā ar plāna noteikumiem, finansēt jebkādu plāna iztrūkumu, ja citi uzņēmumi pārtrauktu savu līdzdalību.

35. Svītrots

Noteiktu pabalstu plāni, kas pārdala riskus starp dažādiem uzņēmumiem ar vienotu kontroli

34. punkts ir labots un 34.A un 34.B punkti ir pievienoti, radot papildus izmaiņas.

34. Noteiktu pabalstu plāni, kas pārdala risku starp dažādiem uzņēmumiem ar vienotu kontroli, piemēram, starp mātesuzņēmumu un tā meitasuzņēmumiem, nav vairāku darba devēju plāni.

34.A Uzņēmumam, kas piedalās šādā plānā, ir jāiegūst informācija par plānu kopumā, saņemot novērtējumu saskaņā ar 19. SGS, pieņemot, ka tas var tikt attiecināts uz plānu kopumā. Ja pastāv vienošanās vai arī uzņēmumā pastāv politika par neto noteiktu pabalstu plāna izdevumiem, kas kopumā ir novērtēti saskaņā ar 19. SGS, tad atsevišķiem grupas dalībniekiem un uzņēmumam savos finanšu pārskatos ir jāatzīst neto noteikto pabalstu izdevumi. Ja šāda vienošanās vai politika nepastāv, tad neto noteikto pabalstu izdevumi ir jāatzīst atsevišķā vai nodalītā grupas dalībnieka finanšu pārskatā, kas likumīgi apmaksā darba devēja dalību plānā. Citiem grupas uzņēmumiem savos atsevišķajos vai individuālajos finanšu pārskatos ir jāatzīst izdevumi atbilstoši pārskata periodā veicamajām iemaksām.

34.B Dalība šādā plānā ir uzskatāma par saistītu pušu darījumu ikvienam no atsevišķajiem grupas uzņēmumiem. Tādēļ uzņēmumam savos atsevišķajos finanšu pārskatos ir jāatklāj šāda papildus informācija:

a) līgumā noteiktā vienošanās vai noteiktā politika attiecībā uz pieprasīto noteikto pabalstu izmaksu vai faktu, ka šāda politika neeksistē;

b) politika, kas nosaka uzņēmuma veicamo iemaksu;

c) ja uzņēmums uzskaita noteiktos neto pabalstu izdevumus saskaņā ar 34.A punktu, tad uzņēmumam ir jāatklāj visa informācija par plāniem kopumā saskaņā ar 120.–121. punktu;

d) ja uzņēmums uzskaita periodā izmaksājamās iemaksas saskaņā ar 34.A punktu, tad informācijai par plānu kopumā ir jāatbilst 120.A punkta b)–e), j), n), o), q) apakšpunktiem un 121. punktam. Papildus informācijas atklāšana saskaņā ar 120.A punktu nav nepieciešama.

Pabalstu izdevumu sastāvdaļu atzīšana peļņas un zaudējumu aprēķinā

61. punkta virsraksts un 61. punkts ir mainīti šādā redakcijā.

Peļņa vai zaudējumi

61. Uzņēmumam ir jāatzīst sekojošas summas peļņas un zaudējumu aprēķinā, izņemot gadījumus, kad cita standarta prasības pieprasa vai atļauj šīs summas iekļaut aktīvu iegādes vai izveidošanas vērtībā:

a) pašreizējās apkalpošanas izmaksas (skatīt 63.–91. punktu);

b) procentu izmaksas (skatīt 82. punktu);

c) jebkura plāna aktīva (skatīt 105.–107. punktu) un jebkuru atlīdzības tiesību (skatīt 104.A punktu) sagaidāmā atdeve;

d) aktuārais guvums un zaudējumi, kas noteikti saskaņā ar uzņēmuma grāmatvedības politiku (skatīt 92.–93.D punktu);

e) iepriekšējo periodu apkalpošanas izmaksas (skatīt 96. punktu);

f) jebkādi samazinājumu vai norēķinu rezultāti (skatīt 109. un 110. punktu); un

g) 58. punkta b) apakšpunkta ierobežojumu rezultāts, izņemot, ja tas tiek atzīts ārpus peļņas un zaudējumu aprēķina, atbilstoši 93.C punktam.

Aktuārie guvumi un zaudējumi

92., 93. un 95. punkts ir mainīti un 93.A–93.D punkti ir pievienoti šādā redakcijā.

92. Novērtējot noteikto pabalstu saistības saskaņā ar 54. punktu, uzņēmumam, atbilstoši 58.A punkta prasībām, ir jāatzīst aktuāro guvumu un zaudējumu daļa (kā noteikts 93. punktā) kā ienākumi vai izdevumi, ja neto kumulatīvie neatzītie aktuārie guvumi un zaudējumi iepriekšējā pārskata perioda beigās pārsniedz lielāko no šādiem rādītājiem:

a) 10 % no noteikto pabalstu saistību tagadnes vērtības konkrētajā datumā (pirms plāna aktīvu atskaitīšanas); un

b) 10 % no jebkuru plāna aktīvu patiesās vērtības konkrētajā datumā.

Šie ierobežojumi jāaprēķina un jāpiemēro katram noteikto pabalstu plānam atsevišķi.

93. Aktuāro guvumu un zaudējumu daļu, kas jāatzīst attiecībā uz katru no noteikto pabalstu plāniem, aprēķina saskaņā ar 92. punktu noteikto pārpalikumu dalot ar plānā iesaistīto darbinieku paredzamo vidējo atlikušo darba stāžu. Tomēr uzņēmums var piemērot jebkādu sistematizētu metodi, kuras rezultātā aktuāros guvumus un zaudējumus atzīst ātrāk, ar nosacījumu, ka guvumiem un zaudējumiem piemēro vienu un to pašu metodi, piemērojot šo metodi konsekventi katru periodu. Uzņēmums šīs sistematizētās metodes var piemērot aktuāriem guvumiem un zaudējumiem arī tad, ja tie nepārsniedz 92. punktā noteiktos ierobežojumus.

93.A Ja, kā atļauts 93. punktā, uzņēmums pieņem politiku un atzīst aktuāros guvumus un zaudējumus laika periodā, kad tie rodas, tos var uzskaitīt ārpus peļņas un zaudējuma aprēķina saskaņā ar 93.B–93.D punktiem, pieņemot, ka uzņēmums piemēro šo politiku:

a) visiem saviem noteikto pabalstu plāniem; un

b) visiem aktuārajiem guvumiem un zaudējumiem.

93.B Aktuārie guvumi un zaudējumi, kas tiek atzīti ārpus peļņas un zaudējuma aprēķina, kā to pieļauj 93.A punkts, ir jāatspoguļo pašu kapitāla izmaiņu pārskata rindas "Atzīto ienākumu un izmaksu pārskats" ietvaros, kas ietver tikai tos posteņus, kas ir noteikti 1. SGS 96. punktā (pārstrādāts 2003. gadā). Uzņēmumam nav jāatspoguļo aktuārie guvumi un zaudējumi atbilstoši pašu kapitāla izmaiņu pārskata vertikālajam formātam, pamatojoties uz 1. SGS 101. punktu, vai jebkurā citā formātā, kas ietver posteņus, kas noteikti 1. SGS 97. punktā.

93.C Uzņēmumam, atzīstot aktuāros guvumus un zaudējumus atbilstoši 93.A punktam, ir jāatzīst arī jebkādas izmaiņas, kas radušās no 58. b) punktā iekļautajiem ierobežojumiem, ārpus peļņas un zaudējuma aprēķina atzīto ienākumu un izmaksu pārskatā.

93.D Aktuārie guvumi, zaudējumi un labojumi, kuru pamatā ir 58. b) punktā noteiktie ierobežojumi, un kas ir atzīti ienākumu un izmaksu pārskatā, ir jāatzīst nesadalītās peļņas posteņa ietvaros. Tie nav jāatzīst nākamā perioda peļņas un zaudējumu aprēķinā.

95. Ilgākā laika periodā aktuārie guvumi un zaudējumi var kompensēt viens otru. Tādēļ pēcnodarbinātības pabalstu pienākumu aprēķinus ir labāk aplūkot kā diapazonu (vai "koridoru") ap precīzāko no vērtējumiem. Uzņēmumam ir atļauts, bet netiek prasīts atzīt aktuāros guvumus un zaudējumus, kas ietilpst šajā diapazonā. ...

Informācijas atklāšana

Ir pievienots jauns 120. punkts, bet iepriekšējais 120. punkts ir pārveidots par 120.A. 121. punkts ir izmainīts šādā redakcijā.

120. Uzņēmumam ir jāatspoguļo informācija, kas ļauj finanšu pārskata lietotājam izvērtēt pabalstu plānu būtību, kā arī izmaiņu finansiālo efektu perioda ietvaros.

120.A Attiecībā uz noteikto pabalstu plāniem uzņēmumam ir jāatspoguļo sekojoša informācija:

a) uzņēmuma grāmatvedības politika attiecībā uz aktuāro guvumu un zaudējumu atzīšanu;

b) plāna veida vispārējais apraksts;

c) noteikto pabalstu pienākuma sākotnējās un beigu pašreizējās vērtības salīdzināšana, ja iespējams, atsevišķi atspoguļojot zemāk uzskaitīto posteņu ietekmi pārskata periodā:

i) pašreizējās apkalpošanas izmaksas;

ii) procentu izmaksas;

iii) plāna dalībnieku iemaksas;

iv) aktuārie guvumi un zaudējumi;

v) valūtas maiņas kursa izmaiņas attiecībā uz plāniem, kas tiek uzskaitīti valūtā, kas atšķiras no uzņēmuma pārskatos lietotās valūtas;

vi) izmaksātie pabalsti;

vii) iepriekšējo periodu apkalpošanas izmaksas;

viii) rezultāti no uzņēmējdarbības apvienošanas; un

ix) samazinājumi; un

x) norēķini;

d) noteikto pabalstu pienākuma analīze, atsevišķi atspoguļojot summas attiecībā uz plāniem, kas netiek uzturēti, un summas attiecībā uz plāniem, kas tiek pilnībā vai daļēji uzturēti;

e) plāna aktīvu patiesās vērtības sākotnējās un beigu atlikumu salīdzināšana, kā arī atlīdzības tiesību, kas atzītas kā aktīvs saskaņā ar 104.A punktu, sākotnējā un perioda beigu atlikuma salīdzināšana, ja iespējams, atsevišķi parādot zemāk uzskaitīto posteņu ietekmi:

i) plāna aktīvu paredzamā atdeve;

ii) aktuārie guvumi un zaudējumi;

iii) valūtas maiņas kursa izmaiņas attiecībā uz plāniem, kas tiek uzskaitīti valūtā, kas atšķiras no uzņēmuma pārskatos lietotās valūtas;

iv) darba devēja iemaksas;

v) plāna dalībnieku iemaksas;

vi) izmaksātie pabalsti;

vii) rezultāti no uzņēmējdarbības apvienošanas; un

viii) norēķini;

f) apakšpunktā c) minēto noteikto pabalstu pienākuma pašreizējās vērtības un apakšpunktā e) minēto plāna aktīvu patiesās vērtības salīdzināšana ar bilancē atzītajiem aktīviem un saistībām, norādot vismaz:

i) bilancē neatzītus neto aktuāros guvumus vai zaudējumus (skatīt 92. punktu);

ii) bilancē neatzītas iepriekšējo periodu apkalpošanas izmaksas (skatīt 96. paragrāfu);

iii) jebkādas summas, kas nav atzītas kā aktīvi, ņemot vērā 58. punkta b) apakšpunktā noteiktos ierobežojumus;

iv) atlīdzības tiesību patieso vērtību bilances datumā, kura atzīta par aktīvu saskaņā ar 104.A punktu (ar īsu aprakstu par saikni starp atlīdzības tiesībām un attiecīgo pienākumu); un

v) citas bilancē atzītās summas;

g) sekojoši peļņas un zaudējuma aprēķinā atspoguļotie izdevumi, un posteņi, kuros šie izdevumi ir iekļauti:

i) pašreizējās apkalpošanas izmaksas;

ii) procentu izmaksas;

iii) plāna aktīvu paredzamā atdeve;

iv) atlīdzības tiesību paredzamā atdeve, kas atzīta par aktīvu saskaņā ar 104.A punktu;

v) aktuārie guvumi un zaudējumi;

vi) iepriekšējo periodu apkalpošanas izmaksas;

vii) samazinājuma vai norēķina radītā ietekme; un

viii) 58. punkta b) apakšpunkta ierobežojumu ietekme;

h) atzīto ienākumu un izdevumu pārskatā atzītās kopējās summas attiecībā uz sekojošo:

i) aktuārie guvumi un zaudējumi; un

ii) 58. punkta b) apakšpunkta ierobežojumu ietekme;

i) uzņēmumiem, kas akturiālos guvumus un zaudējumus atzīst atzīto ienākumu un izdevumu pārskatā, saskaņā ar 93.A punktu, ir jāatspoguļo aktuāro guvumu un zaudējumu kopējā summa, kas atzīta atzīto ienākumu un izdevumu pārskatā;

j) katrai plāna aktīvu galvenajai kategorijai, kas var ietvert, bet neaprobežojas ar, pašu kapitāla instrumentiem, parāda instrumentiem, īpašumiem un visiem citiem aktīviem, ir jāatspoguļo informācija par šo kategoriju īpatsvaru, procentos vai summā, plāna aktīvu kopējā patiesājā vērtībā;

k) summas, kas ietvertas plāna aktīvu patiesajā vērtībā, attiecībā uz:

i) uzņēmuma paša finanšu instrumentu katru kategoriju; un

ii) jebkuru īpašumu vai citiem aktīviem, kurus izmanto uzņēmums;

l) apraksts par metodi, kas tiek izmantota, lai noteiktu aktīvu kopējo paredzamo atdeves likmi, ieskaitot katras plāna aktīvu galvenās kategorijas ietekmi;

m) plāna aktīvu faktiskā atdeve, kā arī atlīdzības tiesību, kas atzītas par aktīvu saskaņā ar 104.A punktu, faktiskā atdeve;

n) galvenie aktuārie pieņēmumi bilances sastādīšanas datumā, tai skaitā, ja piemērojamas:

i) diskonta likmes;

ii) jebkādu plāna aktīvu paredzamās atdeves likmes finanšu pārskatos uzrādītajos periodos;

iii) paredzamās atdeves likmes finanšu pārskatos uzrādītajos periodos atlīdzības tiesībām, kas atzītas par aktīvu saskaņā ar 104.A punktu;

iv) algu pieauguma paredzamās likmes (un indeksa vai cita mainīga lieluma izmaiņas, kas, atbilstoši plāna oficiālajiem vai prakses noteikumiem, ir par pamatu pabalstu palielinājumam nākotnē);

v) medicīnisko izmaksu tendences; un

vi) jebkādi citi būtiski aktuāra pieņēmumi.

Katrs aktuāra pieņēmums uzņēmumam jāatklāj absolūtā izteiksmē (piemēram, kā absolūti procenti), nevis tikai kā starpība starp dažādiem procentiem vai citiem mainīgiem lielumiem;

o) viena procentu punkta pieauguma ietekme un viena procentu punkta samazināšanās ietekme pieņemto medicīnisko izmaksu tendencēs uz:

i) pašreizējo apkalpošanas izmaksu un procentu izmaksu komponentiem kopā attiecībā uz neto pēcnodarbinātības medicīniskajām perioda izmaksām;

ii) uzkrāto pēcnodarbinātības pabalstu pienākumu attiecībā uz medicīniskajām izmaksām.

Attiecībā uz šiem paskaidrojumiem, visiem pārējiem pieņēmumiem ir jāpaliek nemainīgiem. Attiecībā uz plāniem, kas darbojas augstas inflācijas apstākļos, ir jāsniedz informācija par procentu pieauguma vai samazināšanās ietekmi pieņemto medicīnisko izmaksu tendencēs, kas pēc nozīmīguma līdzīga vienam procentu punktam zemas inflācijas vidē;

p) summas par pašreizējā gada periodu un iepriekšējo četru gadu periodiem par:

i) noteikto pabalstu pienākuma pašreizējo vērtību, plāna aktīvu patieso vērtību un plāna pārpalikumu vai iztrūkumu; un

ii) uz pieredzi balstītas korekcijas šādiem punktiem:

A. plāna saistības, kas izteiktas kā 1) summa vai 2) procenti no plāna saistībām bilances datumā; un

B. plāna aktīvi, kas izteikti kā 1) summa vai 2) procenti no plāna aktīviem bilances datumā;

q) darba devēja precīzākā aplēse, tiklīdz to iespējams pieņemami noteikt, par paredzamajiem gada maksājumiem plānā, kas sākas pēc bilances datuma.

121. Saskaņā ar 120.A punkta b) apakšpunktu nepieciešams plāna vispārējs apraksts. Šajā aprakstā izšķir, piemēram, fiksētas algas pensiju plānus no pēdējās algas pensiju plāniem un no pēcnodarbinātības medicīniskajiem plāniem. Plāna aprakstā jāietver neformālas uzņēmuma prakses apraksts, kā rezultātā uzņēmumam rodas pienākumi, tādējādi ietekmējot kopējā noteikto pabalstu pienākuma novērtējumu saskaņā ar 52. punktu. Sīkāku informāciju sniegt nav nepieciešams.

Spēkā stāšanās datums

159.B un 159.C punkti ir pievienoti, un 160. punkts ir mainīts šādā redakcijā.

159.B Uzņēmums 32.A, 34.–34.B, 61. un 120.–121. punktu izmaiņas piemēro ar pārskata gadu, kas sākas 2006. gada 1. janvārī vai vēlāk. Agrāka piemērošana ir ieteicama. Ja uzņēmums šīs izmaiņas piemēro pārskata periodam pirms 2006. gada 1. janvāra, tad šis fakts ir jānorāda.

159.C 93.A–93.D punkta iespējas var izmantot gada periodiem, kas beidzas 2004. gada 16. decembrī vai vēlāk. Uzņēmumam, kas iespēju izmanto gada periodiem pirms 2006. gada 1. janvāra, ir jāpiemēro arī prasības, kas noteiktas ar 32.A, 34.–34.B, 61. un 120.–121. punktu izmaiņām.

160. 8. SGS prasības ir jāpiemēro gadījumos, kad uzņēmums maina grāmatvedības politiku, lai atspoguļotu 159.–159.C punktos noteiktās izmaiņas. Piemērojot šīs izmaiņas retrospektīvi, atbilstoši 8. SGS prasībām, uzņēmums piemēro izmaiņas tā, it kā tās būtu piemērotas vienlaicīgi ar pārējām standarta prasībām, izņemot 120.A punkta p) apakšpunktā minētās summas, kas tiek noteiktas perspektīvi sākot ar pirmo pārskata gada periodu, kad uzņēmums pirmo reizi piemēro 120.A punkta izmaiņas.

Citi standarta grozījumi

Iepriekš minēto izmaiņu dēļ tiek mainītas arī šādas savstarpējās norādes.

29. punkta b) apakšpunktā "***120. punkts***" tiek mainīts uz "***120.A punkts***".

60. punktā "120. punkta c) apakšpunkta vi) daļa" tiek mainīta uz "120.A punkta f) apakšpunkta iii) daļa".

60. punkta aprakstītajā piemērā "*120. punkta c) apakšpunkta vi) daļa*" tiek mainīta uz "*120.A punkta f) apakšpunkta iii) daļa*".

104.C punktā "120. punkta c) apakšpunkta vii) daļa" tiek mainīta uz "120.A punkta f) apakšpunkta iv) daļa".

159. punkta b) apakšpunktā

"***120. punkta c) apakšpunkta vii) daļa, 120. punkta f) apakšpunkta iv) daļa, 120. punkta g) apakšpunkta un 120. punkta h) apakšpunkta iii) daļa***"

tiek mainīta uz

"***120.A punkta f) apakšpunkta iv) daļa, 120.A punkta g) apakšpunkta iv) daļa, 120.A punkta m) apakšpunkta un 120.A punkta n) apakšpunkta iii) daļa***".

F pielikums tiek pievienots šādi.

"F PIELIKUMS:

Grozījumi citos standartos

Šī pielikuma grozījumi jāpiemēro ar pārskata gadu, kas sākas 2006. gada 1. janvārī vai vēlāk. Ja uzņēmums 19. SGS grozījumus piemēro agrākam periodam, šie grozījumi jāpiemēro attiecībā uz šo agrāko periodu.

A1. 1. SGS *Finanšu pārskatu sniegšana* (pārstrādāts 2003. gadā) ir mainīts, kā aprakstīts tālāk.

96. punkts tiek mainīts šādi:

96. Uzņēmumam jāatspoguļo pašu kapitāla izmaiņu pārskats, pārskatā norādot:

a) …

d) …

Pašu kapitāla izmaiņu pārskats, kas ietver tikai šos posteņus, ir jānosauc par atzīto ienākumu un izdevumu pārskatu.

A2. 24. SGS *Informācijas atklāšana par saistītām pusēm* (pārstrādāts 2003. gadā), 20. punkts tiek mainīts šādi:

20. Darījumi ar saistītu pusi, par kuriem ir jāatklāj informācija finanšu pārskatos, ir šādi:

a) …

i) …

Mātes uzņēmuma vai meitas uzņēmuma piedalīšanās noteikto pabalstu plānā, kurā grupas uzņēmumi dala risku, tiek uzskatīta par darījumu starp saistītām pusēm (skatīt 19. SGS 34.B punktu).

A3. 1. SFPS *Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizējā pielietošana*, 20.A punkts ir pievienots sekojošā redakcijā:

20.A Uzņēmums var atklāt informāciju attiecībā uz 120.A punkta p) apakšpunktā noteiktajām summām, kas katram pārskata periodam noteiktas perspektīvi, sākot no pārejas datuma."

4. SFPIK INTERPRETĀCIJA

Noteikšana, vai vienošanās ietver nomu

ATSAUCES

8. SGS *Grāmatvedības politika, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un kļūdas*

16. SGS *Pamatlīdzekļi* (pārstrādāts 2003. gadā)

17. SGS *Nomas* (pārstrādāts 2003. gadā)

38. SGS *Nemateriālie aktīvi* (pārstrādāts 2004. gadā)

PAMATOJUMS

1. Uzņēmums var noslēgt vienošanos, kas ietver darījumu vai vairākus darījumus, kuri neparedz nomas juridisko formu, bet nodod tiesības izmantot aktīvu (piemēram, pamatlīdzekli vai aprīkojumu), par to saņemot maksājumu vai vairākus maksājumus. Vienošanās piemēri, kad viens uzņēmums (piegādātājs) nodod tiesības izmantot aktīvus citam uzņēmumam (pircējam), nereti, ieskaitot saistītus pakalpojumus, ir šādi:

   — vienošanās par ārpakalpojumiem (piemēram, uzņēmuma datu apstrādes funkciju ārpakalpojuma izmantošana),

   — vienošanās telekomunikāciju industrijā, kuras ietvaros tīkla jaudas piegādātāji noslēdz līgumus par šīs jaudas izmantošanas tiesību nodošanu pircējiem,

   — fiksētas maksas veida un citi līdzīgi līgumi, saskaņā ar kuriem pircējam ir jāveic noteikti maksājumi neatkarīgi no tā, vai tie saņem līgumā minētos produktus vai pakalpojumus (piemēram, fiksētas maksas līgums par, būtībā, visas piegādātāja ģeneratora izejas jaudas iegūšanu).

2. Šajā interpretācijā sniegtas norādes kā noteikt, vai šādi līgumi ir vai ietver nomu, kas jāuzskaita saskaņā ar 37. SGS. Tajā nav sniegtas norādes, kā klasificēt šos nomas līgumus saskaņā ar standartu.

3. Dažas vienošanās paredz, ka pamatā esošais aktīvs, kas tiek iznomāts, ir daļa no lielāka aktīva. Šī interpretācija nenosaka veidu kā noteikt, vai lielāka aktīva daļa pati ir pamatā esošais aktīvs, kam jāpiemēro 17. SGS prasības. Tomēr, vienošanās, kas paredz, ka pamatā esošais aktīvs pārstāv uzskaites vienību, kas attiecas uz 16. SGS vai 38. SGS, ir ietvertas šīs interpretācijas darbības jomā.

DARBĪBAS JOMA

4. Šī interpretācija neattiecas uz vienošanām, kas ir vai ietver nomu, kas nav ietverti 17. SGS darbības jomā.

JAUTĀJUMI

5. Šajā interpretācijā ir apskatīti šādi jautājumi:

   a) kā noteikt, vai vienošanās ir vai ietver nomu, kas atbilst 17. SGS sniegtajai definīcijai;

   b) kad jānovērtē vai atkārtoti jānovērtē, vai vienošanās ir vai ietver nomu; un

   c) ja vienošanās ir vai ietver nomu, kā maksājumi par šo nomu ir jāatdala no maksājumiem par citiem šīs vienošanās elementiem.

VIENOTA UZSKAITE

Noteikšana, vai vienošanās ir vai ietver nomu

6. Lai noteiktu, vai vienošanās ir vai ietver nomu, ir jāņem vērā vienošanās būtība, un jānovērtē, vai:

a) vienošanās izpilde ir atkarīga no konkrēta aktīva vai aktīvu (aktīvs) izmantošanas; un

b) vienošanās nodod tiesības izmantot šo aktīvu.

Vienošanās izpilde ir atkarīga no konkrēta aktīva izmantošanas

7. Kaut arī konkrēts aktīvs vienošanās tekstā var būt skaidri noteikts, tas netiek pakļauts nomai, ja vienošanās izpilde nav atkarīga no šī konkrētā aktīva izmantošanas. Piemēram, ja piegādātājam ir jāpiegādā noteikts daudzums preču vai pakalpojumu un tam ir tiesības un iespējas šīs preces vai pakalpojumus piegādāt, izmantojot aktīvus, kas nav minēti vienošanās tekstā, vienošanās izpilde nav atkarīga no konkrētā aktīva un tā nesatur nomu. Garantijas saistības, kas atļauj vai pieprasa šo vai līdzīgu aktīvu aizstāšanu, ja konkrētais aktīvs nedarbojas, neizslēdz nomu. Turklāt, līguma nosacījums (eventuāls vai kāds savādāks), kas konkrētā datumā vai pēc tā kāda iemesla dēļ piegādātājam atļauj vai pieprasa aizstāt citus aktīvus, neizslēdz nomu pirms šī aizstāšanas datuma.

8. Aktīvs ir netieši norādīts, ja, piemēram, piegādātājam pieder vai tas nomā tikai vienu aktīvu, ar kuru iespējams izpildīt pienākumu, un piegādātājam nav ekonomiski izdevīgi vai realizējami veikt savu pienākumu, izmantojot alternatīvus aktīvus.

Vienošanās nodod tiesības izmantot aktīvu

9. Vienošanās nodod tiesības izmantot aktīvu, ja pircējam (nomniekam) šī vienošanās nodod tiesības kontrolēt pamatā esošā aktīva izmantošanu. Tiesības kontrolēt pamatā esošo aktīvu tiek nodotas, ja ir spēkā vismaz viens no šiem nosacījumiem:

a) pircējs spēj un ir tiesīgs strādāt ar aktīvu vai norīkot citus strādāt ar aktīvu tādā veidā, kādu pats nosaka, tai pat laikā iegūstot vai kontrolējot vairāk nekā nenozīmīgu aktīva atdeves vai savādāka derīguma daļu;

b) pircējs spēj un ir tiesīgs kontrolēt fizisku piekļuvi pamatā esošajam aktīvam, tai pat laikā, iegūstot vai kontrolējot vairāk nekā nenozīmīgu aktīva atdeves vai savādāka derīguma daļu;

c) fakti un apstākļi norāda uz ļoti niecīgu iespēju, ka vienošanās laikā viena vai vairākas puses, izņemot pircēju, iegūs vai kontrolēs vairāk nekā nenozīmīgu aktīva atdeves vai savādāka derīguma daļu, kas tiks saražota, izmantojot šo aktīvu, un cena, ko pircējs maksās par vienu iegūtās produkcijas vienību, nav nedz fiksēta līgumā, nedz ir līdzvērtīga konkrētā brīža vienas iegūtās produkcijas vienības tirgus cenai.

Novērtēšana vai atkārtota novērtēšana ar mērķi noteikt, vai vienošanās ir vai ietver nomu

10. Novērtēšana ar mērķi, vai vienošanās ietver nomu, ir jāveic vienošanās izpildes uzsākšanas brīdī, kas ir agrākais starp vienošanās datumu un datumu, kad puses piekrīt galvenajiem vienošanās noteikumiem, pamatojoties uz visiem faktiem un apstākļiem. Atkārtota vienošanās novērtēšana pēc vienošanās uzsākšanas ir jāveic, ja ir spēkā vismaz viens no sekojošiem nosacījumiem:

a) līguma noteikumos ir ieviestas izmaiņas, izņemot gadījumu, ja tās tikai atjauno vai pagarina vienošanās darbības laiku;

b) tiek izmantota atjaunošanas iespēja vai pagarinājumam piekrīt vienošanās puses, izņemot gadījumu, ja atjaunošanas vai pagarinājuma termiņš jau sākotnēji ir ietverts nomas termiņā saskaņā ar 17. SGS 4. punktu. Vienošanās atjaunošana vai pagarināšana, kas neietver nekādas sākotnējā līguma termiņa izmaiņas pirms sākotnējā līguma termiņa beigām, ir jāvērtē attiecībā uz atjaunošanas vai pagarinājuma periodu saskaņā ar 6.–9. punktu;

c) notikusi izmaiņa noteikšanā, vai izpilde ir atkarīga no konkrēta aktīva;

d) aktīvam veiktas būtiskas izmaiņas, piemēram, būtiskas īpašuma, ražotnes vai aprīkojuma fiziskas izmaiņas.

11. Vienošanās atkārtota novērtēšana ir jābalsta uz faktiem un apstākļiem, kas ir spēkā atkārtotās novērtēšanas datumā, ietverot atlikušo vienošanās termiņu. Izmaiņas aplēsēs (piemēram, aplēstais piegādes apjoms pircējam vai citam iespējamam pircējam) neizraisa atkārtotu novērtēšanu. Ja vienošanās tiek novērtēta atkārtoti un tiek noteikts, ka tā ietver nomu (vai neietver nomu), ir jāpiemēro (vai jāpārstāj piemērot)nomas uzskaites principi:

a) 10. punkta a), c) vai d) apakšpunkta gadījumā, ja rodas izmaiņas apstākļos, kas kalpo par pamatu atkārtotai novērtēšanai;

b) 10. punkta b) apakšpunkta gadījumā, uzsākot atjaunošanas vai pagarinājuma periodu.

Nomas maksājumu atdalīšana no citiem maksājumiem

12. Ja vienošanās ietver nomu, vienošanās puses vienošanās nomas elementam piemēro 17. SGS prasības, izņemot, ja šīs prasības nav piemērojamas saskaņā ar 17. SGS 2. punktu. Attiecīgi, ja vienošanās ietver nomu, noma ir jāklasificē kā finanšu noma vai operatīvā noma saskaņā ar 17. SGS 7.–19. punktu. Vienošanās elementi, kas nav ietverti 17. SGS darbības jomā, ir jāuzskaita saskaņā ar citiem standartiem.

13. 17. SGS prasību piemērošanas nolūkā, maksājumi un cita veida atlīdzība, ko pieprasa vienošanās, ir jānodala vienošanās uzsākšanas brīdī, vai veicot šīs vienošanās par nomu un citu elementu atkārtotu novērtēšanu, kas pamatojas to relatīvajā patiesajā vērtībā. 17. SGS 4. punktā noteiktie minimālie nomas maksājumi ietver maksājumus tikai par nomu (t. i., tiesībām izmantot aktīvu) un neietver maksājumus par citiem vienošanās elementiem (piemēram, par pakalpojumiem un izejvielām).

14. Dažos gadījumos, lai nomas maksājumus atdalītu no citiem vienošanās elementiem, pircējam ir jāizmanto aptuveno aprēķinu metode. Piemēram, pircējs var aplēst nomas maksājumus, atsaucoties uz nomas vienošanos par citu, līdzīgu aktīvu, kas nesatur citus elementus, vai aplēšot maksājumus par citiem vienošanās elementiem un šos maksājumus atskaitot no kopējiem maksājumiem, kurus paredz šī vienošanās.

15. Ja pircējs secina, ka šo maksājumu ticama atdalīšana nav realizējama, tam jāveic sekojošais:

a) finanšu nomas gadījumā, jāatdzīst aktīvs un saistības tādā apjomā, kas vienāds ar patieso vērtību pamatā esošajam aktīvam, kas 7. un 8. punktā norādīts kā nomas objekts. Pēc tam saistības ir jāsamazina, veicot maksājumus, un maksājot piedēvētās finanšu maksas par saistībām, kas atzītas, izmantojot pircēja papildus aizņēmuma procentu likmi (*);

b) operatīvās nomas gadījumā visi vienošanās ietvaros paredzētie maksājumi ir uzskatāmi par nomas maksājumiem, atbilstoši 17. SGS informācijas atklāšanas prasībām, bet:

i) šie maksājumi jāatklāj nošķirti no minimālajiem nomas maksājumiem, kas paredzēti citas vienošanās tekstā, kas neietver maksājumus par elementiem, kas nav noma, un

ii) jāapliecina, ka atklātajos maksājumos ir iekļauti arī maksājumi par vienošanās elementiem, kas nav noma.

(*) T.i., nomnieka salīdzināmā aizņēmuma procentu likme, kas noteikta 17. SGS 4. punktā.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS

16. Uzņēmums šo interpretāciju piemēro ar pārskata gadu, kas sākas 2006. gada 1. janvārī vai pēc tā. Ieteicama agrāka piemērošana. Ja uzņēmums šo interpretāciju piemēro pārskata periodam, kurš sākas pirms 2006. gada 1. janvāra, tas šo faktu norāda.

PĀREJAS POSMS

17. 8. SGS nosaka, kā uzņēmumam ir jāpiemēro izmaiņas grāmatvedības politikā, kas rodas no interpretācijas sākotnējās ieviešanas. Ieviešot interpretācijas prasības pirmo reizi, uzņēmumam nav jāievēro 8. SGS prasības. Ja uzņēmums izmanto šo atbrīvojumu, interpretācijas 6.-9. punkts ir jāpiemēro vienošanām, kas pastāvēja agrākā perioda sākumā, par kuru tiek sniegta salīdzinošā informācija, atbilstoši SFPS prasībām, balstoties uz faktiem un apstākļiem, kas pastāvēja tā perioda sākumā.

Pielikums

Izmaiņas 1. SFPS *Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizējā pielietošana*

Šajā pielikumā ietvertie grozījumi jāpiemēro attiecībā uz gada periodiem no 2006. gada 1. janvāra vai vēlāk. Ja uzņēmums piemēro šo interpretāciju agrākam periodam, šie grozījumi jāpiemēro attiecībā uz šo agrāko periodu.

A.1 1. SFPS *Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja pielietošana* un to papildinošie dokumenti tiek mainīti, kā aprakstīts tālāk.

12. punktā atsauce no 13.–25.E punkta tiek mainīta uz 13.–25.F.

13. punkta apakšpunkti i) un j) tiek mainīti, un apakšpunkts k) tiek pievienots šādā redakcijā:

i) apdrošināšanas līgumi (25.D punkts);

j) pamatlīdzekļu izmaksās iekļautās likvidācijas saistības (25.E punkts); un

k) noma (25.F punkts).

Pēc 25.E punkta ir jauns virsraksts un 25.F punkts ir pievienots šādā redakcijā:

NOMA

4. SFPIK *Noteikšana, vai vienošanās paredz nomu*

25.F Piemērojot prasības pirmo reizi, uzņēmums var piemērot 4. SFPIK pārejas noteikumus *Noteikšana, vai vienošanās paredz nomu*. Tādēļ, pamatojoties uz faktiem un apstākļiem, kas pastāv pārejas datumā, uzņēmums, kas piemēro prasības pirmo reizi, var noteikt, vai vienošanās, kas pastāv datumā, kad tiek pāriets uz SFPIK, ietver nomu.

5. SFPIK INTERPRETĀCIJA (39. SGS grozījuma iekļaušana)

Tiesības uz likvidācijas, atjaunošanas un vides rehabilitācijas fondu procentu maksājumiem

ATSAUCES

8. SGS *Grāmatvedības politika, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un kļūdas*

27. SGS *Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati*

28. SGS *Ieguldījumi Asociētajos uzņēmumos*

31. SGS *Līdzdalība kopuzņēmumos*

37. SGS *Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi*

39. SGS *Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana* (pārstrādāts 2003. gadā)

PIK-12 *Konsolidācija – īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības* (pārstrādāts 2004. gadā)

PAMATOJUMS

1. Likvidācijas, atjaunošanas un vides rehabilitācijas fondu, turpmāk tekstā "likvidācijas fondi" vai "fondi", mērķis ir nodalīt aktīvus, lai daļēji vai pilnībā finansētu rūpnīcas (piemēram, atomelektrostacijas), noteikta aprīkojuma (piemēram, automašīnu) vai saistību par vides rehabilitāciju (piemēram, koriģējot ūdens piesārņojumu vai atjaunojot mīnētu lauku) likvidācijas izmaksas, ko kopā dēvē par "likvidāciju".

2. Iemaksas šādos fondos var tikt veiktas brīvprātīgi, vai to var pieprasīt noteikumi vai likums. Fondiem var būt raksturīga viena no šādām struktūrām:

   a) fondi, kurus dibinājis viens dalībnieks, lai finansētu savas likvidācijas saistības attiecībā uz vienu vietu, vai vairākām ģeogrāfiski izkliedētām vietām;

   b) fondi, kurus dibinājuši vairāki dalībnieki, lai finansētu savas atsevišķās vai kopējās likvidācijas saistības, kur dalībniekiem ir tiesības saņemt atlīdzību par likvidācijas izmaksām, kas nav lielāka par ziedojumu plus peļņu no šiem ziedojumiem, atskaitot fonda administrēšanas izmaksu attiecīgo daļu. Dalībniekiem var rasties saistības maksāt papildus ziedojumus, piemēram, cita dalībnieka bankrota gadījumā;

   c) fondi, kurus dibinājuši vairāki dalībnieki, lai finansētu savas atsevišķās vai kopējās likvidācijas saistības, kur nepieciešamais ziedojumu līmenis ir noteikts, atkarībā no dalībnieka pašreizējās darbības jomas, un dalībnieka gūtais labums ir atkarīgs no tā pagātnes aktivitātēm. Šādos gadījumos iespējamas atšķirības starp dalībnieka iemaksātajiem ziedojumiem (kas balstīti uz pašreizējām aktivitātēm) un fonda izsniegtajām summām (kas balstītas uz pagātnes aktivitātēm).

3. Parasti šādiem fondiem ir sekojošas iezīmes:

   a) fondu atsevišķi administrē neatkarīgi pilnvarotie pārstāvji;

   b) uzņēmumi (dalībnieki) veic ziedojumus fondam, un šie ziedojumi tiek ieguldīti dažādos aktīvos, kas var ietvert gan parāda, gan paša kapitāla ieguldījumus, un tie ir pieejami, lai dalībniekiem palīdzētu apmaksāt likvidācijas izmaksas. Pilnvarotie pārstāvji nosaka ziedojumu ieguldīšanas kārtību, ievērojot ierobežojumus, kas noteikti fonda pārvaldes dokumentācijā un piemērojamajā likumdošanā vai citos noteikumos;

c) dalībnieki saglabā saistības apmaksāt likvidācijas izmaksas. Tomēr dalībnieki no fonda var saņemt atlīdzību par likvidācijas izmaksām, kas nedrīkst pārsniegt saistību zemākās likvidācijas izmaksas un dalībnieka fonda aktīvu daļu;

d) dalībnieku piekļuve fonda aktīvu pārpalikumam var būt ierobežota vai pilnībā liegta, izņemot to daļu, kas tiek izmantota piemēroto likvidācijas izmaksu segšanai.

DARBĪBAS JOMA

4. Šīs interpretācijas prasības tiek piemērotas fonda dalībnieka finanšu pārskatiem, veicot procentu no likvidācijas fondiem uzskaiti, ja fondam ir abas no sekojošām iezīmēm:

a) aktīvus administrē atsevišķi (tos pārvalda atsevišķa juridiska persona vai tie ir nodalīti aktīvi cita uzņēmuma ietvaros); un

b) dalībnieka tiesības piekļūt aktīviem ir ierobežotas.

5. Atlikusī līdzdalība fondā, kas pārsniedz tiesību uz atlīdzību apmēru, piemēram, līgumā noteiktas tiesības uz izmaksām tiklīdz likvidācijas saistības ir izpildītas vai fonda slēgšanas gadījumā, var būt pašu kapitāla instruments, kas ietilpst 39. SGS darbības jomā un neietilpst šīs interpretācijas darbības jomā.

JAUTĀJUMI

6. Interpretācijā ir apskatīti sekojoši jautājumi:

a) kā dalībniekam uzskaitīt savu līdzdalību fondā?

b) ja dalībniekam ir saistības veikt papildus ziedojumus, piemēram, cita dalībnieka bankrota gadījumā, kā uzskaitīt tādas saistības?

VIENOTA UZSKAITE

Līdzdalības uzskaite fondā

7. Dalībniekam ir atsevišķi jāatzīst saistības attiecībā uz likvidācijas izmaksām un sava līdzdalība fondā, izņemot gadījumus, kad dalībniekam nav saistību maksāt likvidācijas maksas gadījumā, ja fonds neveic savus maksājumus.

8. Dalībniekam ir jānovērtē, vai tam ir kontrole, kopīga kontrole vai būtiska ietekme fondā, ņemot vērā 27. SGS, 28. SGS, 31. SGS un PIK-12. Ja pastāv kāds no iepriekš minētajiem apstākļiem, dalībniekam ir jāuzskaita sava līdzdalība fondā, saskaņā ar šiem standartiem.

9. Ja dalībniekam nav kontroles, kopīgas kontroles vai būtiskas ietekmes fondā, dalībniekiem ir jāatdzīst tiesības no fonda saņemt atlīdzību, kā atlīdzību, kas atbilst 37. SGS. Šīs atlīdzības ir jānovērtē pēc zemākās no:

a) atzītās likvidācijas saistību summas; un

b) dalībnieka daļas no fonda neto aktīvu, kas attiecināmi uz dalībniekiem, patiesās vērtības.

Izmaiņas tiesību saņemt atlīdzību uzskaites vērtībā, izņemot maksājumus fondam vai fonda maksājumus, ir jāatdzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā šīs izmaiņas rodas.

Saistību veikt papildus maksājumus uzskaite

10. Ja dalībniekam ir saistības veikt papildus maksājumus, piemēram, cita dalībnieka bankrota gadījumā vai, ja fonda turēto investīciju aktīvu vērtība samazinās līdz tādai pakāpei, ka tie nav pietiekami, lai fonds varētu izpildīt atlīdzības saistības, šāds pienākums ir iespējamās saistības, kas iekļaujas 37. SGS darbības jomā. Dalībniekam ir jāatdzīst saistības tikai tādā gadījumā, ja pastāv iespēja, ka tiks veikti papildus maksājumi.

Informācijas atklāšana

11. Dalībnieks atklāj informāciju par savu līdzdalību fondā un jebkādiem ierobežojumiem piekļūt fonda aktīviem.

12. Ja dalībniekam ir pienākums veikt potenciālus papildus maksājumus, kas netiek atdzīti kā saistības (skatīt 10. punktu), tad ir jāatklāj informācija, atbilstoši 37. SGS 86. punkta prasībām.

13. Ja dalībnieks uzskaita tā līdzdalību fondā, saskaņā ar 9. punkta prasībām, tad ir jāatklāj informācija, atbilstoši 37. SGS 85. pukta c) apakšpunkta prasībām.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS

14. Uzņēmumam šī interpretācija jāpiemēro pārskatu periodiem, kas sākas 2006.gada 1. janvārī vai vēlāk. Ieteicama agrāka piemērošana. Ja uzņēmums piemēro šo interpretāciju attiecībā uz periodiem, kuri sākas pirms 2006. gada 1. janvāra, tad šis fakts ir jāatklāj.

PĀREJAS POSMS

15. Grāmatvedības politikas izmaiņas jāuzskaita atbilstoši 8. SGS noteiktajām prasībām.

Pielikums

Grozījumi 39. SGS *Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana*

Šajā pielikumā ietvertie grozījumi jāpiemēro attiecībā uz gada periodiem, kas sākas 2006. gada 1. janvārī vai vēlāk. Ja uzņēmums piemēro šo interpretāciju agrākam periodam, šie grozījumi jāpiemēro attiecībā uz šo agrāko periodu.

A.1 2. punkts 39. SGS *Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana* apakšpunkts 2.j ir pievienots šādā redakcijā:

2. Šis Standarts ir jāpiemēro visiem uzņēmumiem un visu veidu finanšu instrumentiem, izņemot:

…

j) tiesībām saņemt uzņēmuma izdevumu atmaksu, kas tam jāveic, lai nokārtotu saistības, kas atzītas kā uzkrājumi saskaņā ar 37. SGS "Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi", vai kuras tas atzinis agrāk saskaņā ar 37. SGS.